

UNIONE ARBERIA

LIDHJA ARBËRIA

MENSILE BILINGUE DI INFORMAZIONE - ANNO II - N. 10 - SETTEMBRE 2010
GAZETË E PËRMUAJSHME NJOFTIMI DYGJUHËSHE - VITI II - Nr. 10 - VJESHT 2010
DIFFUSIONE GRATUITA / SHPRISHJE E LIRË

IN QUESTO NUMERO / TE KY NUMËR:

- ◆ **UNIONE ARBERIA. Illustrata procedura adozione del PSA /**
LIDHJA ARBËRIA. U ilustrua procedura për miratimin e Planit Struktural të Bashkuar (PSA) p. 1
- ◆ **ARBERIA. Regione: la Giunta assegna fondi per le minoranze linguistiche /**
ARBËRI. Krahina: Xhunta i jep fondet për pakicat gjuhësore p. 2
- ◆ **S. DEMETRIO C. Consiglio comunale: in discussione il Piano Associato /**
SHËN MITËR. Këshilli i Bashkisë: diskutim mbi Planin e Bashkuar p. 2
- ◆ **S. GIORGIO A. Ciclo di cure termali per anziani presso il complesso termale di Cassano allo Ionio /**
MBUZAT. Çikël për kujdesjesh termale për pjeqtë tek llixhat e Ksanës p. 2
- ◆ **S. DEMETRIO C. Servizio solidarietà donne per assistenza agli anziani /**
SHËN MITËR. Shërbim solidariteti i gravet për ndihmë pjeqvet p. 2
- ◆ **S. DEMETRIO C. Il paese piange la morte di Angela / SHËN MITËR. Katundi qan për vdekjen e Angel-ës** p. 3
- ◆ **ARBERIA. Falò in onore della Madre di Dio / ARBERI. Fringullerat për nder të Shën Mërisë** p. 3
- ◆ **S. SOFIA D'E. Festeggiamenti in onore di Santa Sofia e le sue tre figlie, Fede, Speranza e Carità /**
SHËN SOFI. Festimet për Shën Sofinë dhe tri bilat e saj, Besë, Shpresë dhe Dashuri p. 4
- ◆ **S. COSMO A. La festa dei Santi Anargiri Cosma e Damiano / STRIGAR. Festa e Shëntravet Jatronj Kozmai dhe Damiani** p. 4
- ◆ **VACCARIZZO A. Due giovani macedoni a Vaccarizzo Albanese / VAKARIC. Dy të rinj maqedonasë Vakarie** p. 4
- ◆ **Cultura italo-albanese e tradizione popolare / Kultura arbëreshe dhe tradita popullore:**
Kangjelet për nder të Shën Mërisë, të Shën Sofisë dhe të Shëntravet Kozmai dhe Damiani p. 5
- ◆ **S. DEMETRIO C. Meeting Gioacchino da Fiore: Premio Eccellenze di Calabria all'artista Maria Credidio /**
SHËN MITËR. Takim Gioacchino da Fiore: Çmimi Epërsi të Kalabrisë për Marinë Credidio p. 6
- ◆ **S. DEMETRIO C. Incominciata preparazione Sandemetrese / SHËN MITËR. U nis përgatitja e Sandemetrese-s** p. 6

UNIONE ARBERIA

Illustrata procedura adozione del PSA

Si è svolta sabato 18, nella sala consiliare del comune di San Demetrio Corone, l'assemblea dell'Unione Arberia costituita dai comuni di San Demetrio Corone, Santa Sofia d'Epiro, San Giorgio, Vaccarizzo e San Cosmo Albanese. Erano presenti Aldo Marino, Sindaco di Vaccarizzo, Francesco Sanseverino, Sindaco di Santa Sofia, Mario Scura, Sindaco di San Giorgio e Cosmo Azzinnari, vice Sindaco di San Cosmo. All'ordine del giorno è stata illustrata dal Presidente dell'Unione, Cesare Marini, la conferenza di pianificazione per completare la procedura di adozione del Piano Strutturale Associato (PSA).

La conferenza è incominciata il 24 settembre e hanno partecipato tutti e cinque i comuni dell'Unione e i paesi confinanti come Corigliano Calabro, Aciri e Bisignano, in quanto il PSA sarà unico per tutti i paesi che applicheranno i singoli piani attuativi conformandosi a quello generale. Uno dei punti fondamentali in discussione nel piano di sviluppo associato è stato quello riguardante la perequazione fissata nella percentuale del 40% per pubblica utilità da parte dell'ente comunale di appartenenza valevole per tutti i proprietari che vorranno costruire sui terreni edificabili.

La documentazione cartacea della conferenza è depositata presso il comune di San Demetrio a disposizione di tutti i cittadini che vorranno prenderne visione oppure sul sito del Comune.

LIDHJA ARBËRIA

U ilustrua procedura për miratimin e Planit Struktural të Bashkuar (PSA)

U mba të shtunë 18, tek salla e këshillit të bashkisë së Shën Mitrit, kuvendi i Lidhjes Arbëria, të përbërë ka bashkitë e Shën Mitrit, Shën Sofisë, Mbuzatit, Vakaricit dhe Strigarit. Ishin të pranishëm Aldo Marino, Kryetari i Vakaricit, Francesco Sanseverino, Kryetari i Shën Sofisë, Mario Scura, Kryetari i Mbuzatit dhe Cosmo Azzinnari, Zëvendëskryetari i Strigarit. Tek rendi i ditës, Presidenti, Cesare Marini, ilustroi konferencën e planifikimit sa të përfundohet procedura për miratimin e Planit Struktural të Bashkuar (PSA).

Konferenca zu më 24 vjesht dhe kanë marrë pjesë tek ajo të gjithë pesë Bashkitë e Lidhjes edhe katundet fqinjë si Kurëllana, Akra dhe Bizënjana, sepse Plani PSA ka të jetë i vetmi për të gjithë vendet që kanë i marren planet zbatimi tue u përshtatur atij të përgjithshëm. Një ka temat kryesore e diskutimit të planit zhvillimi të bashkuar që barazimi i vendosur tek përqindja e 40% për përfitim publik ka ana e entit bashkiak në përkatësi dhe që vlen për të gjithë pronarët që duan të ndërtojnë mbi dhera të përshatshme për ndërtim.

Dokumentet letrë të konferencës janë të vjuara tek Bashkia e Shën Mitrit në dispozicion për gjithë ata që duan t'i shohen ose tek siti internet i Bashkisë së Shën Mitrit.

ARBERIA**Regione: la Giunta assegna fondi per le minoranze linguistiche**

La Giunta regionale riunita sotto la presidenza di Giuseppe Scopelliti, su proposta dell'Assessore al Bilancio, Giacomo Mancini, ha approvato la delibera di indirizzo ai Dipartimenti regionali sul contenimento delle spesa 2010 per il rispetto del Patto di stabilità. Su proposta dell'Assessore alla Cultura, Mario Caligiuri, la Giunta ha dato via libera ai fondi ministeriali per la tutela delle minoranze linguistiche per il 2008. Sono state ripartite risorse per 526 mila euro. Tra i beneficiari le Province di Catanzaro, Cosenza e Reggio Calabria, l'Unione Arberia e il Distretto Arbëresh composto dai comuni del crotonese.

SAN DEMETRIO CORONE**Consiglio comunale: in discussione il Piano associato**

Si è riunito giovedì 16 nella sala consiliare, sotto la presidenza del Sindaco Antonio Sposato, il Consiglio comunale in sessione ordinaria. La seduta è stata particolarmente importante per la discussione sul primo punto all'ordine del giorno e cioè il Piano Strutturale Associato e le determinazioni che ne sono conseguite. Presente l'On. Cesare Marini, Presidente dell'Unione Arberia e Assessore alla Cultura. L'approvazione del piano è stata rimandata al 24 settembre data in cui erano presenti tutti i comuni interessati compresi quelli limitrofi come Corigliano Calabro. Tra gli altri punti all'ordine del giorno le variazioni di bilancio, l'approvazione del Piano particellare di esproprio per l'ampliamento del cimitero, la sistemazione della strada Sofferetti - San Nicola e l'approvazione delle linee guida per l'adeguamento del regolamento degli uffici e servizi in base alle disposizioni di cui al Decreto Legislativo n. 150/2009 (Decreto Brunetta).

SAN GIORGIO ALBANESE**Ciclo di cure termali per anziani presso il complesso termale di Cassano allo Ionio**

Anche quest'anno l'amministrazione comunale di S. Giorgio A., nell'ambito delle iniziative socio-assistenziali a favore delle persone anziane, ha organizzato un servizio di trasporto verso la località di Cassano allo Ionio per consentire agli interessati di effettuare un ciclo di cure termali. L'iniziativa è rivolta agli anziani residenti nel Comune di S. Giorgio A., autosufficienti, titolari di pensione. Un ciclo di 12 giorni a partire dal 1° settembre, con partenza da piazza Marconi, davanti al palazzo municipale, ore 8.00. Cassano è famosa fin dal passato per le sue acque termali. Le terme di Cassano o Sibarite sgorgano a 26° C e vengono utilizzate per bagni, inalazioni e fanghi. Sono particolarmente indicate per affezioni dell'apparato respiratorio e per malattie reumatiche e cutanee. Lo stabilimento termale è convenzionato con il Servizio Sanitario Nazionale per cui per usufruire dei trattamenti termali sono necessari il pagamento di un ticket e l'impegnativa del medico curante, che deve riportare l'indicazione della patologia da trattare e il tipo di cure termali concesse. Il servizio navetta è a carico esclusivo del Comune.

SAN DEMETRIO CORONE**Servizio solidarietà donne per assistenza agli anziani**

Svolge un attività notevole e importante l'Ufficio dei servizi sociali del comune di San Demetrio. In particolare porta avanti un progetto sperimentale, denominato "Solidarietà donne", per l'attuazione di servizi domiciliari a persone anziane con l'obiettivo di evitare ricoveri in istituti, contribuire ad aiutare i nuclei famigliari dove vivono anziani, consentendo la continuazione di una normale vita quotidiana; consentire la dimissione dall'ospedale garantendo l'assistenza a domicilio e sollevare per alcune ore i famigliari dall'assistenza continua agli anziani.

(segue a pag. 3)

ARBËRI**Krahina: Xhunta i jep fondet për pakicat gjuhësore**

Xhunta krahinore e mbjedhur nën presidencën e Giuseppe Scopelliti-t, mbi propozimin e Asesorit për Bilancin, Giacomo Mancini, e miratoi vendimin drejtimi Departamentëvet krahinorë mbi kufizimin e shpenzimit 2010 sa të zbatohet Pakti qëndrueshmërie. Mbi propozimin e Asesorit për Kulturën, Mario Caligiuri, Xhunta ua hapu udhën fondet ministore për mbrojtjen e pakicave gjuhësore për vitin 2008. U ndajtin burime për 526 mijë euro. Ndër përfituesit janë Provincat e Katanxarit, Kosenxës dhe Rexhio e Kalabrisë, Lidhja Arbëria dhe Rrethi Arbëresh i përbërë ka bashkitë e Provincës së Kutronit.

SHËN MITËR**Këshilli i Bashkisë: diskutim mbi Planin e bashkuar**

U mbijodh të enjten 16 tek salla e Këshillit, nën presidencën e Kryetarit Antonio Sposato, Këshilli i Bashkisë në seancë të zakonshme. Seanca që e rendësishme veçanërisht për diskutimin mbi pikën e parë tek rendi i ditës domethënë Planin Strukturalor i Bashkuar dhe vendimet që i pasuan. Ish i pranishëm i Nderuari Cesare Marini, President i Lidhjes Arbëria dhe Asesor për Kulturën. Miratimi i planit u shtye për ditën 24 vjesht, kur ishim të pranishëm të gjithë bashkitë e interesuara tue i përfshirë ato kufitare si Kurëllana. Ndër pikat e tjera tek rendi i ditës ndryshimet e bilancit, miratimi i Planit shpronësimi të pjesave të vogla për zgjerimin e varrezave, sistemimi i udhës Xufëreti - Shën Kolli dhe aprovimi i vijave drejtimi për përshtatjen e rregullores së zyrave dhe shërbimeve në bazë të dispozitave për të cilat flet Dekreti Legjislativ nr. 150/2009 (Dekreti Brunetta).

MBUZAT**Çikël përkujdesjesh termale për pjeqtë tek llixhat e Kasanës**

Edhe simbjat administrata bashkiake e Mbuzaatit, brenda nismave shoqërore ndihmëtare për pjeqtë, e organizoi një shërbim për transportimin Kasanë sa t'i lë gjindjet e interesuara të bëjnë një çikël përkujdesjesh termale. Iniciativa i drejtohet pjeqëve që rrin Mbuzaat, të vetëmjaftueshëm, në pension. Një cikël prej 12 ditësh tue u nsur ka 1 vjeshti, me nisje ka sheshi Marconi, përpara pëllasit e Bashkisë, tek ora 8.00. Kasana është e njohur që tek e kaluara për ndjetë ujërave termale të saj. Llixhat e Kasanës ose Sibarite dalin me një temperaturë 26° C dhe janë të mira për banja, inhalatione dhe banja balie. Janë të efektshme veçanërisht për kush ka probleme frymëmarrjeje dhe për reumatizme dhe për sëmundje lëkure. Llixhat janë të lidhura me Shërbimin Shëndetësor Kombëtar prandaj sa të besh përkujdesjet termale duhet të paguash një ticket dhe të bësh rrëzetën e jatroit, ku kanë t'jenë të shkruajtura patologjia që ka të mjekohet dhe përkujdesjet termale e dhënë. Transportimi është i paguar ka Bashkia.

SHËN MITËR**Shërbim solidariteti i gravet për ndihmë pjeqvet**

Zyra e shërbimeve shoqërore e bashkisë së Shën Mitrit bën një punë me vlerë dhe të rëndësishme. Qellen përpara një projekt eksperimental, me emrin "Solidarietà donne" ("Solidariteti i gravet"), për realizimin e shërbimeve shpie njerivet pjeq me pikësynimin që t'i shmangen shtrimt tek institutet, t'i ndihnen familjet ku rrinë pjeqtë, tue e pranuar vazhdimin e një jete të përditshme të rregullt; t'e lejojnë dorëheqjen ka spitali tue e garantuar ndihmën mbë shpi dhe t'i lehtësojnë familjarët për disa orë ka ndihma e vazhdueshme pjeqvet.

(vazhdon tek faqja e 3të)

(segue da pag. 2)

L'ufficio è gestito dalla dottoressa Carmela Mauro e l'intento è quello di soddisfare gli intenti della popolazione anziana e rispondere ai bisogni derivanti dall'isolamento tramite informazioni a stimolo di partecipazione alle relazioni sociali. Il servizio non deve essere svolto solo attraverso prestazioni materiali. Dopo aver individuato gli anziani da assistere, il progetto prevede la selezione di sette operatrici scelte tra donne che vivono in condizioni di disagio sociale o perché ragazze madri o perché separate o con coniuge disoccupato o detenuto, vedove o donne immigrate con regolare permesso di soggiorno con problematiche di difficoltà di inclusione sociale. Le operatrici vengono compensate con la concessione di sussidi economici di carattere continuativo in una somma fissata in 465 euro mensili per sei mesi. Il progetto è entrato in vigore il primo settembre 2009 ed è sovvenzionato da una concessione del contributo regionale annuale dell'importo di 20.000 euro complessivi. Oltre al progetto "Solidarietà donne" l'ufficio sociale porta avanti un progetto per gli aiuti e l'assistenza agli alunni disabili e non autosufficienti che frequentano le scuole principali primarie e secondarie inferiori.

SAN DEMETRIO CORONE**Il paese piange la morte di Angela**

San Demetrio in lacrime per la morte improvvisa di Angela Murano, di 45 anni, deceduta in seguito alla rottura di un aneurisma cerebrale. Angela era una giovane donna che si era da poco ripresa dopo la morte del marito Giovanni Baffa avvenuta per una grave malattia un anno e mezzo fa. Si era quindi dedicata ai due figli Debora, di 23 anni e Walter, di 19, che seguiva con amore ed affetto. I funerali sono stati celebrati sabato 11 nella Chiesa Madre di San Demetrio, dove tutto il paese è convenuto per l'ultimo addio. I genitori e i figli di Angela hanno deciso di donare gli organi per dare la possibilità alle persone bisognose di trapianto di poter vivere ancora. Debora e Walter non sono rimasti del tutto soli però, i parenti, gli amici e la gente del paese sapranno colmare, almeno in parte, con la loro vicinanza la mancanza e l'amore della mamma e del papà.

ARBERIA**Falò in onore della Madre di Dio**

Si è svolta anche quest'anno, come da tradizione, la festa dei falò in alcuni paesi dell'Unione Arberia, dove i fuochi vengono accesi nei vari rioni del paese per tutta la settimana dal 4 settembre, in occasione della festa dedicata alla Natività di Maria, Madre di Dio, che si è celebrata l'8 settembre.

A San Demetrio Corone, la prima *fringullera* è stata accesa quest'anno, dopo il consueto accatastamento di legna durato tutta la notte, in contrada Conicella, dove tanta gente del rione si è radunata pregando fino all'accensione del fuoco. Un'altra *fringullera* è stata accesa all'interno del rione "Crocì", dove hanno partecipato molte persone. Ai fuochi e ai canti per la Madonna, sono seguite le degustazioni nei tavoli, appositamente imbanditi come da tradizione, con piatti tipici come fusilli, pasta e ceci, soppressata e salsiccia, preparati dalle donne della *gjitonia*. Le serate con falò in onore della Madonna sono continuate per tutta la settimana con altre *fringullere* che sono state accese negli altri rioni più importanti e storici del paese arbëresh.

A Santa Sofia, un grande falò è stato acceso la sera del 7 settembre, presso largo Ospizio, vicino la Biblioteca Civica "A. Masci"; mentre a San Cosmo, dal 5 al 7 settembre, i vari rioni hanno acceso a turno i propri falò, attorno ai quali, come sempre, sono stati intonati canti arbëreshë e in onore della Madonna.

(vazhdon ka faqja e 2të)

Zyra është e drejtuar ka dok.sh.a Carmela Mauro dhe qëllimi është ai që të plotësohen synimet e popullsisë pjakë dhe t'u përgjigjet nevojavet që dalen ka vetmia nëpërmjet njoftimeve që shtynjë sa të marren pjesë tek lidhjet shoqërore. Shërbimi nën ka të bëhet vetëm me punë materiale. Pasi që u kanë gjetur pjeqtë që duhet të ndihen, projekti e parashikon përzgjedhjen e shtatë operatoreve të zgjedhura ndër gratë që rrojnë në kushte vështirësie shoqërore ose pse janë jëma të reja ose pse të ndara ose me të shoqin të papunë ose të filaqia, kative ose gra të imigruara me leje qëndrimi të rregullt dhe me probleme sa të jenë të përfshirë shoqërisht. Operatorët paguhen me dhënien e ndihma me para me karakter të vazhdueshëm me një shumë të caktuar 465 eurosh nga muaj për gjashtë muaj. Projekti hyri në fuqi më 1 vjesht 2009 dhe subvencionohet ka një dhënie e kontributit krahinor vjetor të shumë së përgjithshme 20.000 eurosh. Përveç projektit "Solidarietà donne" ("Solidariteti i gravet") zyra shoqërore qellen përpara një projekt për ndihmat dhe shërbimet nxënësvet të penguar dhe jo të vetëmjaftueshëm që ndjekin skollat kryesore parësore dhe dytësore të poshtme.

SHËN MITËR**Katundi qan për vdekjen e Angel-ës**

Shën Mitri me lotë për vdekjen e papritur e Angel-ës Murano, 45 vjeçe, e vdekur për ndjetë çarjes së një aneurizmi cerebral. Angela ish një grua e re që e kish marrë veten njëherë pas vdekjes së së shoqit Giovanni Baffa që ndodhi për një sëmundje e rëndë një vit e gjysmë praptë. U kish dedikuar pra dy bilvet Debora, 23 vjeçe, dhe Walter, 19, që ndjeknej me dashuri dhe përzemërsi. E ngrëjtin atë të shtunë 11 tek Qisha e Shën Mitrit, ku gjithë katundi u mbjodh sa t'i jip përshëndetjen e fundit. Prindërit dhe të biltë e Angel-ës e menduan t'i dhurojnë organet sa t'ua jepnin një mundësi njerëzvet që kanë nevojë për transplantim sa të rrojnë akoma. Por Debora dhe Walter nën qëndruan ndutu vetëm, gjiritë, miqtë dhe gjindja e katundit, tue i mbetur afër, e dinë si mund t'e mbjojnë, edhe se pjesërisht, mungesën dhe dashurinë e së jëmës dhe të jatti.

ARBERIA**Fringullerat për nder të Shën Mërisë**

U bë edhe simbjët, si është tradita, festa e fringulleravet tek disa katunde e Lidhjes Arbëria, ku zjarret dhezen te gjitonitë e katundit për gjithë javën që ka dita 4 vjesht, për festën e dedikuar Lindjes së Shën Mërisë, e Jëma e Tynzotit, që u kremtua ditën 8 vjesht. Shën Mitër, e para "fringullerë" qe dhezur simbjët, pas që u stivuan drutë për gjithë natën, tek vendi Konëza, ku shumë gjindë e gjitonisë u mbjodhtin tue parkalesur njera ç'u dhez zjarri. Njëtrë fringullerë u dhez tek gjitonia "Kryqëzit", ku erdhëtin shumë gjindë. Pas zjarrevet dhe këngëve, kishin ngjerimet e të ngrënëvet, të përgatitura si është tradita, me shurbise tipike si fillitë, talarine me qiqëra, supëstatë e saucicë, të bërë ka gratë e gjitonisë. Mbrëmënet me fringullerat për nder të Shën Mërisë vazhduan për gjithë javën me tjerat fringullera, që u dhezëtin tek gjitonitë e tjera më të veçanta dhe historike e katundit arbëresh. Shën Sofi, një fringullerë e madhe u dhez mbrëmënet e ditës 7 vjesht, tek sheshi Ospizio, afër Bibliotekës Bashkiake "A. Masci"; ndërsa Strigar, që ka dita 5 njera te dita 7 vjesht, gjitonitë e ndryshme dhezëtin fringullerat e tyre, dhe tundu tundu atyre, si gjithmonë, u kënduan këngë arbëreshe dhe për nder të Shën Mërisë.

SANTA SOFIA D'EPIRO

Festeggiamenti in onore di Santa Sofia e le sue tre figlie, Fede, Speranza e Carità

Anche quest'anno grande emozione per i festeggiamenti in onore della copatrona del paese, Santa Sofia, Vergine e Martire, e le sue tre figlie, Fede, Speranza e Carità, che hanno avuto inizio il 10 settembre con il novenario.

La festa grande è iniziata sabato 18 con il Vespri solenne celebrato nella Chiesa di Santa Sofia, proseguendo poi in serata con lo spettacolo di "Brunori SAS" il complesso capitanato da Dario Brunori, cantautore, vincitore del premio Ciampi 2009 per il miglior album d'esordio, e del gruppo di giovani di Joggi "Mr. No e i Ragazzi del Juke Box", che hanno riscosso un grande successo. Durante lo spettacolo erano aperti gli stands del comitato festa, dove è stato possibile degustare i panini con la porchetta di Ariccìa e il vino dei Castelli Romani. La serata si è conclusa con i fuochi pirotecnici. Domenica 19 è stata celebrata la Divina Liturgia, seguita dalla processione con la Santa per le vie del paese. I festeggiamenti si sono conclusi con l'Ottava della festa: sabato 25 si è celebrato il vespro e a seguire una riffa con vari premi, e domenica 26 la celebrazione della Divina Liturgia e riposizione della Santa nella sua nicchia.

SAN COSMO ALBANESE

La festa dei Santi Anargiri Cosma e Damiano

Il 18 settembre con l'inizio del novenario, sono iniziati i festeggiamenti in onore dei Santi Medici Cosma e Damiano protettori di San Cosmo Albanese. La festività vede ogni anno la presenza di moltissimi pellegrini, provenienti da ogni parte del circondario. Grande è stata la partecipazione anche quest'anno, favorita dal bel tempo e dalla coincidenza della stessa con il fine settimana. La festa ha avuto i suoi momenti salienti nella giornata di domenica 26, con la celebrazione della Santa Messa e con l'arrivo dei pellegrini a cavallo. La notte tra il 26 e il 27 ha avuto luogo la tradizionale veglia di preghiera, presieduta dal Papas Giovanni Cassiano, con la celebrazione dell'*Orthos* (mattutino), seguita dall'amministrazione dell'olio benedetto. La solenne processione per le vie del paese, che si è svolta nel pomeriggio del 27 settembre con i simulacri dei Santi Cosma e Damiano, è stato il culmine delle celebrazioni. I festeggiamenti si sono conclusi con la Santa Messa Pontificale, che quest'anno è stata concelebrata dal Vescovo Emerito, S.E. Mons. Ercole Lupinacci e dal nuovo Amministratore Apostolico della nostra Eparchia S.E. Mons. Salvatore Nunnari. Da sempre la solenne festività dei Santi protettori suscita nell'animo di tutti i sancosmitani sentimenti di commozione, amore e devozione. Il grande poeta Giuseppe Serembe, in occasione di questo grande evento, con molta devozione ha dedicato ai Santi anche i versi di una poesia (vedi p. 5).

VACCARIZZO ALBANESE

Due giovani macedoni a Vaccarizzo Albanese

Quest'anno la Parrocchia di Vaccarizzo Albanese ha ospitato due giovani macedoni, Magdalena e Nikola, venuti per partecipare alla manifestazione "Agorà" a Loreto. I due giovani, provenienti dal sud della Macedonia, Gevgelija, che è una diocesi di rito bizantino, sono stati ospitati da due famiglie di Vaccarizzo Albanese, che hanno messo a disposizione una stanza della loro abitazione. Oltre a Vaccarizzo, Magdalena e Nikola hanno visitato le chiese di S. Cosmo Alb., di S. Giorgio Alb., Cantinella, il Duomo di Cosenza, la Cattedrale e l'Episcopio di Lungro, dove hanno avuto un incontro con il Vescovo emerito, mons. Lupinacci. Dopo alcuni giorni a Vaccarizzo Alb., i giovani hanno partecipato all' "Agorà" di Loreto, insieme ad altri giovani dell'Albania, Bosnia, Cipro, Israele. Questa è stata un'occasione di confronto e di scambio reciproco, che ha arricchito sia i due ospiti che le famiglie ospitanti.

SHËN SOFI

Festimet për Shën Sofinë dhe tri bilat e saj, Besë, Shpresë dhe Dashuri

Edhe simbjekt shumë emocionale për festimet e Shën Sofisë, e Virgjër dhe Dëshmore, bashkëpajtorja e katundit, dhe të tri bilave të saj, Besë, Shpresë e Dashuri, ç'u nistën më 10 vjeshtë me ceremoninë nëntëditore.

Festa e madhe u nis të shtunë 18 me Lutjen solemne e Mbrëmjes të Qisha e Shën Sofisë, tue mbaruar pra me shfaqjen e "Brunori SAS" dhe të grupit të rinjve të Joggi-t "Mr. No e i Ragazzi del Juke Box", që patin shumë sukses. Gjate shfaqjes ishin hapur qoshket e komitatit për festën, ku mund të hahej buka me porketën ka Ariccìa dhe të pihet vera ka Castelli Romani. Mbrëmja u mbulli me shfaqjen piroteknike. Të djelën 19 u kremtua Liturgia Hyjnore, e vazhduar ka procesioni gjatë udhëvet të katundit me Shëntjen. Festimet u mbullitën pra ditën e tetë e festës: të shtunë 25 u kremtua Lutja e Mbrëmjes dhe pra një lotari me çmime të ndryshme, dhe të djelë 26 u kremtua Liturgia Hyjnore dhe u rivendos Shënjtja mbrënda kamares së saj.

STRIGAR

Festa e Shënjtravet Jatronj Kozmai dhe Damiani

Më 18 vjesht me ceremoninë nëntëditore, u nistën festimet e Shënjtravet Jatronj Kozmai dhe Damiani, pajtorët e Strigarit. Festa nga vit mbijet me shumë pelegrinë, që vinjen ka gjithë katundet afër. Edhe te ky vit pjesëmarrja qe e madhe, edhe për njëditë motit të mirë dhe fakti se festa u ndodh te fund i javës. Festa ka pasur momentet e saj më të rëndësishme të diel 26, me celebrimin e Meshës së Madhe dhe me të arritjen e pelegrinëve me kuelt.

Natën ndër dita 28 dhe dita 27, pelegrinët qëndruan zgjuar gjithë natën tue parkalesur, dhe me zotin Xhuan Kasiani kremtuan lutjen e thirrur Ortos, pra pasoi celebrimi i valtë të shënjtë.

Pasditën të 27 dualli procesioni gjatë udhëvet të katundit me statujat e Shënjtravet Kozmai dhe Damiani, dhe ky qe kulmi i festes. Festimet u mbullitën më Meshën e Madhe Pontifikalle, që simbiet qe kënduar ka Peshkopi i Merituar, Sh.J. Imzot Ercole Lupinacci bashkë me Admistratorin e ri Apostolik Sh.J. Imzot Salvatore Nunnari. Kulti i Shënjtravet pajtorë qe gjithmonë shumë i ndier ka Strigarjotët dhe i zgjon tek shpirtat e tyre shumë kushtim, dashuri dhe lipisi. Poeti i madh Zef Serembe, tek rasti i kësaj ngjarje e madhe, ia kushtoi Shënjtravet edhe një vjersh. (shih faqjen e 5të)

VAKARIC

Dy të rinj maqedonasë Vakaric

Simbjekt Famullia e Vakaricit priti si miq dy të rinj maqedonasë, Magdalena dhe Nikola, që erdhtin të mirrjin pjesë tek manifestimi "Agorà" në Loreto. Dy të rinjtë, ka jugu i Maqedonisë, Gevgelija, ç'është një dioqëzë me ritin bizantin, qenë pritur si miq ka dy familje të Vakaricit, ç'ia vunë në dispozicion një dhomë të shpisë së tyre. Përveç Vakaricit, Magdalena dhe Nikola vizituan qishat e Strigarit, Mbuzatit, Kantinelës, Katedralen e Kosenxës, Katedralen dhe Eparkinë e Ungrës, ku patin një takim me Peshkun i shquar, Imzot Lupinacci. Pas disa ditësh Vakaric, të rinjtë muartin pjesë tek manifestimi "Agorà" të Loreto-s, bashkë me të rinj të tjerë ka Shqipëria, Bosnja, Qipro, Izraele e të tjera. Ky qe një rast përfaqesje dhe shkëmbimi reciprok, që pasuroi qoftë dy mysafirët qoftë familjet mikëpritëse.

Cultura italo-albanese e tradizione popolare / Kultura arbëreshe dhe tradita popullore

**Canti in onore della Madre di Dio, di Santa Sofia e dei SS. Cosma e Damiano /
Kangjelet për nder të Shën Mërisë, të Shën Sofisë dhe të Shënjtravet Kozmai dhe Damiani**

**(S. Sofia d'E. / Shën Sofi)
ZONJË SHËN MËRI**

Canto che si esegue in occasione dei falò dedicati alla Madre di Dio (8 settembre)

Ky kangjel këndohet për rastin e fringullera-vet të kushuar Shën Mërisë (8 vjesht)

Zonjë e zgjedhur ti je Virgjëreshe,
je nuse, jëma je e bila Tynzoti,
qielli e dheu të këndon, Perëndeshe,
hyrëpjotë e hjemadhe je ti.
*E bukur je më se dielli,
si yll ti shkëlqen te qielli;
edhe yllëzit më të shkëlqyer,
nëng janë të bukur si je ti.*
Je më e bardhë se yll'i menates,
je më e bukur se lulet e jetës;
ndëse ruhëcin yllëzit e natës,
nëng janë yllëz më të bukur se ti.
Ata sy më të bukura se drita,
priri mbi ne që të thërresmi me besë;
na të truhemi, e Virgjer, nga dita,
shpresën na kemi vetem tek ti.
Ato buzë që puthnjen Tynzot,
vëri mbë gaz edhe ndihna ndër penë,
se te penat na shkomi të tërë jetën,
paqen na gjëmi vetem tek ti.

**(S. Sofia d'E. / Shën Sofi)
SHËN SOFISË**

Questo canto si intona in onore di Santa Sofia e le sue tre figlie, Fede, Speranza e Carità, la cui festa ricorre il 17 settembre.

Ky kangjel këndohet për nder të Shën Sofisë me tri bilat e saj, Besa, Shpresa dhe Dashuria, festa e së cilës bie më 17 vjesht.

Agëzuaç, oj Shën Sofi,
që ndër qiell me glorie rri;
ndëjna dorën e na sallvona,
ndihna ndër bëzonjat tona.
Oj fanmira ti që pate,
gjellën me Ëmrin që mate,
sheh tek ti si ndë pasiqyr,
që ka t'bënj nga prind i mirë.
Tri bila Ynëzot të dha,
Besë, Sperënxë e Karitë,
si sytë tënd' ti mirë i dishe
e për ata bore ç'do kishe.
Pse më se jëmë ti mirë i rrite,
e nga pas ti m'i porosite,
Tynzon mirë t'e dojin
e atë vetem të kërkojin.
Se Ai vetëm bën kutjend;
nderja dheut më jep turmend,
se rrëkicët janë vanitat,
gustet janë si një fumat.

E kur vashat atje vanë
e ndë martirët gjellën dhanë:
"Mbani fort, qielli ju pret,
mos çidhirmi, i the ti vet".
E pëstaj tri ditë mbi varrët e tyre,
mbete pa ngrënë si hyre;
atje vdiqe me gracie pjot,
tue thënë: dhoksa Tynëzot.
Tri kuror' ndë krye të vu,
për sa bila pate tru,
ndë martire t'i dërgoje,
besën se t'ja difënxoje.
Andaj na nën kryesës tënde,
presmi uratën ka ti gjënde;
të vimi pas kësaj jetë,
ndë Parrajsit më vërtetë.

**(S. Cosmo A. / Strigar)
E ZËMI KANGJELIN**

Il primo canto che segue, in onore dei SS. Anargiri Cosma e Damiano, la cui festa ricorre il 27 settembre, è tratto da Giulio Variboba, *Vita della Beata Vergine Maria* (1762), Ed. critica e trad. italiana a cura di V. Belmonte, Rubbettino, Soveria Mannelli, 2005, pagg. 370-374 (vv. 4496-4553). La seconda è una poesia scritta dal poeta Giuseppe Serembe (1844-1901) in onore dei Santi Anargiri.

Kangjeli i parë që pason, për nder të Shën-jtravet Jatronj Kozmai dhe Damiani, festa e të cilëve bie më 27 vjesht, u muar ka Jul Variboba, Gjella e Shën Mëris s'Virgjër (1762), Botim kritik dhe përkthim italisht të përgatitur nga V. Belmonte, Rubbettino, Soveria Mannelli, 2005, pag. 370-374 (vv. 4496-4553). E dyta është një poezi e shkruar ka poeti Zef Serembe (1844-1901) për nder të Shënjtravet Jatronj.

E zëmi kangjelin e Shën Kozmait
e Shën Damjanit të vëllaut.
Shën Kozma e Shën Damjan,
sa të bardh' e patit fan'!
Dy të virgjër, dy fanmir,
të dy Krishti ju dish' mir'.
Qet' vëllezër e jatronj',
të bëget, të pabëzonj.
Gjith' dhe'n e lat shëruar,
mosgjakun s'dishit paguar.
Sa shëruat dhullure e qag',
maj ju dishët dhinar o pag.
Poverel' e të bëgat
i shëruat për karitat,
gjithsej për karitat,
e jatri e sanitat.
E kur ballxami së 'rrëvon,
një mirakull i shëron.

Se shërojit të sëmur',
e pa pag' ethe e dhullur',
gjith' dheu ju vandonej,
gjith' i ler ju bekonej.
Ma ai turk', ai tiran,
ai rregji Djoklleccjan,
se ju ishit të kërshite,
s' duaj gjell' mbi dhe.
Thërriti e u ngeshtërua
e si çifar u lëshua.
S'qe kutjend se nd' filaqi
ju mbulliti, gjalpër i zi;
duaj t' i haj, t' i përpin'
e ndë det duej t' i shtin'.
Fort i lidhi e i shtrëngoi
e ndë dejt i gjëmoi.
Ma këto pen' e këta martir'
e turmendet që patir'
qen' lule e qen' hare
për këta Shënjte mbi dhe,
sa edhe zjarmin e duruan
e jo, majdhe, shërëtuat;
edhe vrar e kryepër'
than': «Për Krishtin jemi ler'».
Ma, oj Shëjtet e mi,
dua të ju thom e një e di,
e, ndë marr' keq ardir,
më ndëleni si të mir'.
Si? Kur ishit ndë këtë jet',
bët' mir' e dhat' shëndet'
e nani që lart jini
fare kur' për ne kini?
Majdhe, jo, nëng' është ashtu,
më putenxe kini ju,
nani më na kini kur',
nani më kini amur.
Via poka, na shëroni
e këta guaje na llagoni.
E nani e më ndë mort
ka të dy paçim kunfort.

SHËN KOZMAIT E SHËN DAMIANIT

Dej është e krëmta juaj, Shënjtra fanmirë,
e dita vjen e shkënden me hare.
Ju ruani këtë katund tue mbjuar me hje
dhe gjindja ka ju pret të mbjdh hirë.

Po helmi mua më rrethën e së m'le,
se gjëndem shumë i nëmur te kjo jet'.
U pa pushim si një suval vete
e ju e dini penëen që m'përzë.

Shënjtra të butë, via, terni mua këto lot'
që zëmra e djegur mose ka syt' nxier
tue pritur e shërtuar që dit' e mot.

U jam me ftes. Po Krishti yn' ka thën'
se kush bie e qan shpresën së bier,
se me mall hira e gjakut tij e ngrën.

SAN DEMETRIO CORONE**Meeting Gioacchino da Fiore: Premio Eccellenze di Calabria all'artista Maria Credidio**

Si è svolto sabato 18 a Camigliatello Silano il "Premio Eccellenze di Calabria 2010". Il premio, che rientra nella rassegna "Meeting Gioacchino da Fiore", è stato organizzato dal Direttore del "Centro Studi Convivio" di Cosenza, Alessandro Guarascio e dal Presidente Giovanni Benincasa in collaborazione con l'Assessorato al Turismo e l'Assessorato alla Cultura della Regione Calabria e con il patrocinio del comune di Camigliatello Silano. All'Hotel Camigliatello sono stati conferiti i riconoscimenti a Maria Credidio artista di San Demetrio Corone e Presidente dell'Associazione Ucai di Corigliano è stata anche impegnata con la mostra itinerante di 13 artisti calabresi, conosciuti in tutta la regione e in Italia, denominata "Transiti silenziosi" di cui è coordinatrice; una manifestazione che si è svolta a Roma nella storica "Galleria La Pigna" dove sono state esposte molte opere degli artisti. Al Premio Eccellenze di Calabria 2010 inoltre, insieme alla Credidio è stato premiato Pasquale Arnone produttore cinematografico.

SAN DEMETRIO CORONE**Incominciata preparazione Sandemetrese**

È incominciata la preparazione per il Campionato di Calcio di terza categoria 2010/2011 per la Nuova Polisportiva Sandemetrese. Si ricomincia con grande entusiasmo visto il risultato ottenuto lo scorso anno, il raggiungimento dei *Play off*, dopo un anno di assenza. La società è rimasta la stessa: Presidente Franco Santo, Vice Presidente Gennaro Azzinari e i soci fondatori Angelo Straface, Demetrio Baffa, Angelo Provenzano, Antonio Gabriele ed il Consigliere allo Sport Damiano Cadicamo; Direttore Sportivo Gioacchino De Fazio con l'innesto di nuovi soci. Il timone rimane a Mister Gennaro De Cicco che lo scorso ha conseguito l'importante obiettivo di rinsaldare e di raggiungere i *Play off*. Confermati anche tutti i giocatori dello scorso anno, dal bomber Oriolo, a Cannizzaro, Rizzuto e Marchianò, con le conferme del giovane Cingone e di Hysa. Importante il ritorno in squadra del gladiatore Provenzano. Da sottolineare anche la presenza di nuovi innesti dai paesi limitrofi. "Si cerca di costruire una squadra di giovani con la voglia e l'entusiasmo di indossare la maglia granata della Sandemetrese, ci ha detto il Consigliere allo Sport Damiano Cadicamo. L'entusiasmo che si è creato l'anno scorso ha fatto sì che anche quest'anno, nonostante le tante difficoltà, si è riusciti a reimpostare una società solida che garantisca una sicurezza per l'anno 2010-2011. La speranza è che altri possano entrare a far parte della famiglia". Un ringraziamento viene espresso dal Consigliere per il contributo della società, degli over e delle associazioni sportive attive nel nostro territorio.

SHËN MITËR**Takim Gioacchino da Fiore: Çmimi Epërsi të Kalabrisë për Marinë Credidio**

U mba të shtunë 18 në Kamilatelo Silano "Çmimi Epërsi të Kalabrisë 2010". Çmimi, që bënë pjesë tek ekspozita "Takim Gioacchino da Fiore", që organizuar ka Drejtori i "Qendrit Studimesh Convivio" të Kosenxës, Alessandro Guarascio, dhe ka Presidenti Giovanni Benincasa me bashkëpunimin e Asesoratit për Turizmin dhe të Asesoratit për Kulturën e Krahinës së Kalabrisë dhe me mbrojtjen e Bashkisë së Kamilatelo Silano-s. Tek hoteli Kamilatelo ia dhanë çmimin Marisë Credidio artist ka Shën Mitri dhe Presidenti i Shoqatës UCAI të Kurlanës që që zënë me punë edhe tek panairi udhëtues me 13 artistë Kalabrezë, të njohura ka gjithë krahina e Kalabrisë dhe në Itali, e emërtuar "Transite të qeta" tek e cila është bashkërenditës; një manifestim që u mba Romë tek Galeria historike "La Pigna" ku u ekspozuan shumë vepra e artistëve. Tek Çmimi Epërsi të Kalabrisë 2010, bashkë me Credidio-jen ia dhanë çmimin edhe Paskllit Arnone prodhues kinemaje.

SHËN MITËR**U nis përgatitja e Sandemetrese-s**

U nis përgatitja për Kampionatin Futbollit të kategorisë së tretë 2010/2011 për Polisportivën Sandemetrese e Re. Zëhet njetër herë me entuziazëm të madh pasi u ka parë rezultati i marrë vitin e shkuar, arritja tek *Play off*, pas një viti mungese. Shoqëria qëndroi e njëjta: President Franco Santo, Nën President Gennaro Azzinari dhe anëtarët themelues Angelo Straface, Demetrio Baffa, Angelo Provenzano, Antonio Gabriele dhe Këshilltari për Sportin Damiano Cadicamo; Drejtor Sportiv Gioacchino De Fazio me shartimin e anëtarëve të rinj. Timoni i qëndron Trajnerit Gennaro De Cicco që te viti që shkoi ia arriti pikësynimit të rëndësishëm të forcave dhe të arritjeve tek *Play off*. U mbajtën edhe gjithë futbollistët e viti që shkoi, që ka bomberit Oriolo, njera tek Cannizzaro, Rizzuto dhe Marchianò, me vërtetimet e të riut Cingone dhe të Hysës. I rëndësishëm prirja tek skuadra të gladiatorit Provenzano. Kam të vëmi në dukje edhe praninë e shartimeve të reja ka katundet afër. "Kërkimi të bëmi një skuadër me të rinj ka kanë dëshirën dhe entuziazmin sa t'e veshnjen fanellën e kuqe e Sandemetrese-s, na tha Këshilltari për Sportin Damiano Cadicamo. Entuziazmi që u krijua viti që shkoi bëri në mënyrë që edhe simbjët, edhe me gjithë vështirësitë e fundit, mund u kishin vënë njetër herë bazat e një shoqërie të fortë që e garanton një siguri për vitin 2010-2011. Shpresa është se tjerët mund të hynjen të bënë pjesë tek familja". Një falënderim e shpreh edhe Këshilltari për ndihmën e shoqërisë, e pletqet dhe e shoqatave sportive që punonjen tek territori jonë.

EDITORE / BOTUES: Unione "Arberia" / Lidhja Arbëria

Sportello linguistico (L. 482/99 annualità 2007) / Sporteli gjuhësor (L.482/99 viti 2007)

Sede / Seli: San Demetrio Corone / Shën Mitër

DIRETTORE RESPONSABILE / DREJTOR I PËRGJITHSHËM: Giovanni Luca Baffa**REDAZIONE / REDAKSIA**

Adriana Ponte, Aurora Stracan, Silvia Tocci, Annunziata Bua, Daniela Zanfini